

A close-up photograph of a person's hands, which are handcuffed together. The hands are positioned in front of the person's torso, with the fingers interlaced. The person is wearing a dark blue patterned shirt and dark trousers. The background is a blurred outdoor setting with a light-colored wall and a window.

Effectiviteit van politiële opsporingsmethoden

Een literatuurreview - samenvatting

Bram van Dijk, Maud Pluijm, Manja Abraham en Nynke Piepers

DSP-groep

Amsterdam, februari 2023

Bram van Dijk

bvandijk@dsp-groep.nl

Maud Pluijm

mpluijm@dsp-groep.nl

Manja Abraham

mabraham@dsp-groep.nl

Nynke Piepers

npiepers@dsp-groep.nl

Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoeks- en Documentatiecentrum van het ministerie van Justitie en Veiligheid. ©2023 WODC. Rechten voorbehouden.

Samenvatting

Probleemstelling en onderzoeksvragen

In opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) heeft DSP-groep een scoping review uitgevoerd naar literatuur die betrekking heeft op effectiviteit van opsporingsmethoden uitgevoerd door de politie. De probleemstelling van dit onderzoek luidt als volgt:

Wat leert de wetenschappelijke literatuur over de effectiviteit van verschillende opsporingsactiviteiten, op welke manieren wordt effectiviteit gemeten, en welke lessen kunnen hieruit getrokken worden voor de Nederlandse politiepraktijk en beleid?

Op grond van de probleemstelling zijn de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

1. Wat leert de literatuur over de effectiviteit van verschillende politieactiviteiten op het gebied van opsporing, en hoe wordt dit onderbouwd?
2. Welke lessen kunnen uit deze resultaten worden getrokken voor de Nederlandse politiepraktijk en het beleid?
3. Welke aanknopingspunten biedt het beantwoorden van bovenstaande vragen voor (empirisch) vervolgonderzoek in de Nederlandse politiepraktijk?

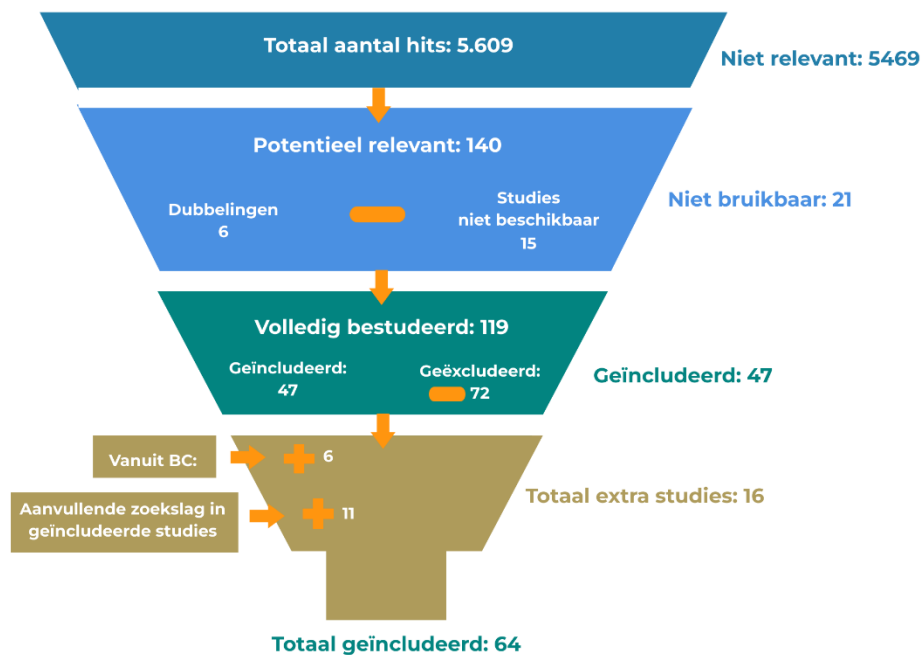
Zoekstrategie

Om te bepalen welke studies wel of niet worden meegenomen, zijn de volgende criteria aangehouden:

- 🕒 **Effectiviteit:** een *outcome*variabele. Alle studies zijn meegenomen als daarin iets over effectiviteit van een methode wordt beschreven. Studies waarop geen enkele wijze uitspraken worden gedaan over effectiviteit zijn niet geïncludeerd.
- 🕒 **Type studies:** we richten ons op meta-evaluaties én effectstudies. Als naast losse effectstudies ook een meta-analyse beschikbaar is, richten wij ons op de meta-analyse en laten we de losse effectstudies buiten beschouwing. Losse studies worden meegenomen als die iets zeggen over de inpasbaarheid van methoden in Nederland. We includeren empirische studies en studies van het WODC, Politie en Wetenschap en onderzoeksbureaus. Het gaat om empirisch onderzoek, breder dan *peer reviewed*. Scripties en afstudeeropdrachten worden uitgesloten.
- 🕒 **Taal:** Nederlands- en Engelstalig
- 🕒 **Geografische herkomst:** studies uit Nederland, België en Angelsaksische landen. Studies uit andere landen worden meegenomen, mits deze in Engels beschikbaar zijn.
- 🕒 **Publicatiejaar:** studies niet ouder dan 10 jaar. Op het terrein van criminaliteitsbestrijding heeft veel doorontwikkeling plaatsgevonden waardoor maatregelen die vroeger effectief waren, mogelijk nu achterhaald zijn. Daarnaast kan het voorkomen dat in de geselecteerde literatuur voor bepaalde veelbelovende maatregelen verwezen wordt naar relevante oudere effectstudies. Er wordt gecontroleerd of daar relevante aanvullende informatie in te vinden is.

- ⦿ Primaire databases zijn Google Scholar en Web of Science.
- ⦿ Indien het niet lukt om studies te openen via de beschikbare wegen, zijn deze niet geïncludeerd.

Het zoekproces en de resultaten van dit proces zijn hieronder schematisch weergegeven. Hieruit blijkt dat aanvankelijk 47 studies geïncludeerd zijn en dat dit na bespreking van een eerste concept met de begeleidingscommissie nog 17 studies geïncludeerd zijn. Zes studies naar aanleiding van suggesties van leden van de begeleidingscommissie en elf studies na een aanvullende zoekslag in de reeds geïncludeerde studies.

Onderverdeling van studies

Om de onderzoeksresultaten te ordenen is de volgende onderverdeling in zeven hoofdcategorieën gemaakt.

1. Klassieke opsporingsmethoden
2. Forensische opsporingsmethoden
3. Gebruik van camerabeelden
4. Digitale opsporingsmethoden
5. Gebruik van bijzondere opsporingsbevoegdheden
6. Internationale opsporing
7. Financiële opsporingsmethoden

Onder iedere categorie worden verschillende soorten methoden behandeld. Het onderscheid tussen de bovenstaande categorieën is niet volledig wederzijds uitsluitend. Zo zijn er categorieën die elkaar overlappen en methoden die binnen verschillende categorieën passen. Voor de categorie bijzondere opsporingsbevoegdheden geldt dat dit geen categorie opsporingsmethoden betreft, maar een verzameling van verschillende opsporingsmethoden waarbij gebruik wordt gemaakt van deze specifieke bevoegdheden.

Operationalisering effectiviteit

We hebben onderscheid gemaakt in twee typen studies: effectstudies en processtudies.

1. **Effectstudies** zijn studies waarin met kwantitatieve of kwalitatieve informatie uitspraken worden gedaan over de mate van effectiviteit van een methode of in enkele gevallen een combinatie van methoden.
2. **Processtudies** zijn studies waarin met kwalitatieve of kwantitatieve informatie uitspraken worden gedaan in op welke manier het proces ingevuld moet worden om een methode effectief te laten zijn of de effectiviteit te verhogen.

De effectstudies zijn vervolgens onderverdeeld naar de wijze waarop het begrip effectiviteit geoperationaliseerd is:

- ③ Opsporingsmethode leidt tot **nieuwe inzichten** of **(sturings)informatie**.
- ③ Opsporingsmethode leidt tot **resultaten die gebruikt kunnen worden in het proces van strafvordering**, het betreft met name het identificeren of aanhouden van een verdachte en het verkrijgen van bewijs.
- ③ Opsporingsmethode leidt tot het **oplossen van een zaak** doorgaans geoperationaliseerd door veroordeling van daders of uitgedrukt in het oplossingspercentage.
- ③ Overig.

Expertmeeting en interviews experts

Op basis van de geïncludeerde studies is een notitie opgesteld die aan elf experts op het gebied van opsporingsmethoden is voorgelegd. De interviews en de expertmeeting waren gericht op de volgende doelen:

- ③ Nagaan of de resultaten van de review door experts worden herkend en op welke onderdelen men aanvullingen heeft.
- ③ Welke aanbevelingen kunnen worden gedaan ten aanzien van nader onderzoek en benutting van de resultaten.

Conclusies effectiviteit opsporingsmethoden

Per categorie opsporingsmethode geven we aan wat onze review in grote lijnen heeft opgeleverd en waar lacunes in de kennis over de effectiviteit van betreffende opsporingsmethoden bestaan.

Klassieke opsporingsmethoden

Verhoortechnieken

De zes gevonden studies geven een duidelijk beeld over de voorwaarden die bijdragen aan de effectiviteit van verhoor. Daarbij wordt effectiviteit geoperationaliseerd als de kans dat een betrouwbare verklaring wordt verkregen. De studies zijn op één na van recente datum, maar geen van allen Nederlands.

Burgeropsporing

De vijf gevonden studies laten zien dat verschillende vormen van burgeropsporing (inzet van studenten bij coldcase zaken, opsporingsberichtgeving via traditionele media en inzetten van sociale media) een zinvolle bijdrage leveren aan het opsporingsproces. Vier van de vijf studies zijn meer dan zeven jaar oud en geven geen inzicht over recente resultaten van burgeropsporing door middel van sociale media.

Sociale netwerk analyse

Alle drie gevonden studies laten zien dat deze opsporingsmethode bijdraagt aan de informatiepositie van de politie onder meer over de sleutelpersonen binnen netwerken. In welke mate dit bijdraagt aan aanhouding en vervolging van verdachten is in deze studies niet onderzocht.

Overig klassiek

Twee van de drie onderzoeken laten zien dat het gebruik van profilers en het opnieuw reconstrueren van scenario's met nieuwe analytische tools in een coldcase zaak leidt tot bruikbare nieuwe informatie in het opsporingsproces. Het derde onderzoek laat zien dat routinematig politiewerk (zoals snelheidscontroles) heeft bijgedragen aan het opsporingsproces van verdachten van terrorisme in de VS.

Forensische methoden

Forensisch bewijs in algemene zin

Er zijn in totaal twaalf studies in deze categorie ingedeeld. Kenmerk van deze studies is dat zij gericht zijn op de effectiviteit van verschillende vormen van sporenonderzoek gezamenlijk. Uit deze studies blijkt een positief verband tussen forensisch bewijs en het oplossingspercentage. Maar over de relatie tussen forensisch bewijs en de kans op veroordeling van verdachten leveren de betreffende studies geen eenduidig beeld op. Het niet éénduidige beeld is waarschijnlijk mede het gevolg van het feit dat er in deze studies geen onderscheid wordt gemaakt tussen verschillende vormen van sporenonderzoek en de verschillende manieren waarop effectiviteit wordt geoperationaliseerd.

Interessant voor de politiepraktijk is dat in een Nederlandse processtudie wordt gevonden dat de invloed van de resultaten van sporenonderzoek sterker lijkt te zijn wanneer deze worden gedeeld na een eerste scenariovorming dan wanneer deze eerder worden verstrekt. Deze positieve invloed brengt ook het risico met zich mee dat rechercheurs meer geneigd kunnen zijn om naar bevestigende sporen te zoeken.

DNA-onderzoek

De resultaten van de gevonden elf studies laten zien dat DNA onderzoek een belangrijke rol speelt in de verschillende fasen van het strafproces. In op één na alle onderzoeken zijn de gevonden positieve verbanden significant. In de expertmeeting is opgemerkt dat andere technieken vaak sneller zijn dan DNA, dus is het belangrijk om DNA-onderzoek te versnellen om het nuttiger in te zetten. Het blijkt dat met snelle mobiele DNA-technieken de doorlooptijd waarschijnlijk aanzienlijk kan worden teruggebracht (zie De Roo & De Poot, 2022).

Ballistisch onderzoek

Van de drie gevonden studies hebben twee betrekking op de effectiviteit van het gebruik van data uit het National Integrated Ballistics Imaging Network (NIBIN). Deze studies zijn niet relevant voor de Nederlandse situatie. De derde studie (uit het VK) laat zien dat geautomatiseerde systemen voor ballistisch onderzoek efficiënter zijn dan niet geautomatiseerde systemen.

Overige forensische opsporingsmethoden

De vier gevonden studies hebben betrekking op sterk verschillende opsporingsmethoden en wordt het begrip effectiviteit verschillend geoperationaliseerd. De twee processtudies geven inzicht in de wijze waarop de efficiency van sporenonderzoek bevorderd wordt. In de ene studie betreft het extra training aan rechercheurs over het verzamelen van DNA bewijs. De andere (Nederlandse) studie laat zien dat door de inzet van forensisch assistenten het onderzoek op plaats delict efficiënter verloopt. In een derde eveneens Nederlandse studie wordt gevonden dat handpalmvergelijkingen met enige regelmaat door rechters worden gebruikt in de onderbouwing van hun uitspraak. De vierde studie betreft een review waarin de effectiviteit van een groot aantal verschillende vormen van forensisch onderzoek (vingerafdrukken, toxicologische monsters, genitale uitstrijkjes, nagels, kleding, het maken van foto's op plaats delict en speciale methoden voor zedenzaken) worden beschouwd. De resultaten van deze beschouwing zijn zeer specifiek en detaillistisch waardoor een algemene uitspraak over deze opsporingsmethoden niet mogelijk is.

Gebruk van camerabeelden

Cameratoezicht

De zeven Angelsaksische studies geven een positief beeld van de effectiviteit van opsporing met behulp van camerabeelden, waarbij identificatie, aanhouding, vervolging van verdachten en van oplossingspercentages gebruikt zijn als indicatoren van effectiviteit. In Nederland zijn wel een aantal studies naar cameratoezicht uitgevoerd, maar die hebben niet betrekking op de effectiviteit van opsporing van cameratoezicht.

ANPR-camera's

In Nederland zijn twee WODC studies (één in 2020 en één in 2021) verricht naar de ANPR-wetgeving. Op basis van het artikel 126jj WvS is het mogelijk om door middel van daarvoor aangewezen camera's kentekengegevens van passerende voertuigen te registreren en op te slaan voor een periode van 28 dagen. Uit deze studies blijkt dat artikel 126jj WvS tot nu toe nog niet vaak naar voren komt in strafzaken. In de zaken waarin ANPR wel naar voren komt, blijkt de opsporingsmethode te leiden tot sturingsinformatie of het in beeld brengen van verdachten.

Digitale opsporingsmethoden

Voor deze categorie zijn slechts twee studies gevonden die bovendien weinig relevant zijn. Eén van de studies betreft een Chinees onderzoek waarvan de resultaten slecht "vertaalbaar" zijn naar de Nederlandse situatie. Het andere onderzoek laat zien dat toepassing van OSINT (Open Source Intelligence) een beeld

geeft van de (Australische) drugsmarkt, maar er is niet onderzocht of deze informatie gebruikt is in opsporingsonderzoek.

Voor het geringe aantal gevonden studies worden door experts de volgende verklaringen gegeven. In de eerste plaats gaan de ontwikkelingen op het gebied van digitale opsporingsmethoden veel sneller dan onderzoek kan bijhouden. Bovendien mag onderzoek naar bijvoorbeeld OSINT dat door de Nederlandse politie wordt uitgevoerd lang niet altijd openbaar gemaakt worden.

Experts merken voorts op dat het kraken van cryptocommunicatie in recente zaken heeft bijgedragen aan de bewijsvoering en dat de komst van digitale opsporingsmethoden tot aanzienlijke veranderingen in de opsporing leidt. Zo worden met behulp van OSINT veel sneller aanwijzingen over de locatie van verdachten verkregen en kunnen digitale sporen ook uitgevoerde activiteiten en de volgorde waarin die hebben plaatsgevonden in beeld brengen. Dit in tegenstelling tot forensische methoden (zie Henseler & De Poot, 2020).

Gebruik van bijzondere opsporingsmethoden

Van de zes gevonden studies zijn er vijf in Nederland uitgevoerd. Uit vier van die studies (alle vier 5 of minder jaar oud) blijkt dat verschillende BOB-methoden (stelselmatig inwinnen van informatie, pseudokoop/-dienstverlening, infiltratie, opnemen van vertrouwelijke informatie en de telefoontap) een belangrijke rol spelen in de opsporing, met name ten aanzien van het versterken van de informatiepositie, de vergaring van bewijs tegen een verdachte en het veroordelen van verdachten. Een onderzoek uit de VS geeft ook een positief beeld: de inzet van informanten in een aantal terrorisme zaken leidt tot relevante opsporingsinformatie.

De evaluatie van de Wet opsporing terroristische misdrijven (het 5e Nederlandse onderzoek) waarbij gebruik is gemaakt van het criterium "aanwijzingen" laat zien dat het resultaat hiervan beperkt is. Slechts in één van de vijftien onderzoeken kwam het tot vervolging.

Internationale opsporing

Er zijn twee Nederlandse studies gevonden. In 2021 is een evaluatie uitgevoerd van de PNR-wet. Deze wet verplicht luchtvaartmaatschappijen om passagiersgegevens van elke vlucht die in Nederland vertrekt of aankomt te verstrekken aan de Passagiersinformatie-eenheid (Pi-NL). Uit deze studie blijkt dat tot op heden geen uitspraak is geweest waarin passagiersgegevens op grond van de PNR-wet als bewijs zijn gebruikt. De tweede studie (uit 2014) laat zien dat de introductie van de Wet Internationale Misdrijven in 2002 de opsporing van internationale misdrijven een impuls heeft gegeven en tot een aantal succesvolle vervolgingen heeft geleid: in zeven van de negen zaken zijn de daders onherroepelijk veroordeeld.

Financiële opsporingsmethoden

De drie gevonden studies zijn allen 5 jaar of ouder. De evaluatie van het Nederlandse anti-witwasbeleid laat zien dat het beleid voldoet aan de volgende drie (van zeven) criteria: 1. de bevoegde autoriteiten maken adequaat gebruik van 'financial intelligence', 2. delicten en activiteiten op het gebied van witwassen worden onderzocht en de overtreeders worden vervolgd en onderworpen aan effectieve, proportionele en

ontmoedigende sancties, en 3. crimineel geld en hulpmiddelen voor criminele doeleinden worden in beslag genomen.

In een Angelsaksische literatuurreview over het afpakken van vermogen zijn geen studies gevonden over de effectiviteit van deze opsporingsmethode. De derde (eveneens Angelsaksische) studie laat zien dat financieel rechercheren een doorslaggevende rol speelt in opsporingsonderzoek, waarbij deze methode in de meeste zaken is gebruikt om het delict te identificeren of/en voor het opbouwen van informatie of bewijs.

Relevantie voor de Nederlandse politiepraktijk en beleid

Overall beeld beschikbare kennis opsporingsmethoden

Op grond van de voorgaande conclusies stellen we vast dat met name over klassieke opsporingsmethoden (en binnen die categorie verhoor en burgeropsporing), forensische methoden (en binnen die categorie studies naar forensisch bewijs in algemene zin en naar DNA), cameratoezicht en de toepassing van bijzondere opsporingsbevoegdheden veel kennis beschikbaar is over de effectiviteit van deze opsporingsmethoden. Vrijwel alle onderzoeken laten zien dat de gebruikte opsporingsmethoden een bijdrage aan het opsporingsproces leveren. De aard en impact van die bijdrage loopt in deze studies uiteen van de betrouwbaarheid van de resultaten van een verhoor, het leveren van sturingsinformatie voor het (verdere) onderzoek tot en met het leveren van bewijs bij de veroordeling van daders. Dat wil overigens niet zeggen dat voor deze methoden geen nader onderzoek wenselijk zou zijn. Voor sommige van deze methoden is het zinvol na te gaan of bepaalde inzichten die met name aan Angelsaksisch onderzoek zijn ontleend ook in de Nederlandse politiepraktijk worden toegepast. Ook kan het zinvol zijn onderzoek te doen naar de mogelijkheden om het proces dat bij deze methoden gevolgd wordt efficiënter te laten verlopen en/of effectiever te laten zijn.

Voor de andere opsporingsmethoden is minder onderzoek gevonden en daarmee is over die methoden ook minder kennis over effectiviteit verkregen.

Beperkingen

Uit de review en de reacties van experts op de resultaten van de review komt een aantal beperkingen naar voren:

- ③ De inclusiecriteria hebben er toe geleid dat bepaalde publicaties niet zijn meegenomen, het betreft met name onderzoeken die een juridische en geen empirische insteek hebben. Een voorbeeld is de publicatie “Essentials in cybercrime” (Van der Wagen, Oerlemans en Weulen Kranenbarg, 2021).
- ③ Niet al het onderzoek dat naar opsporingsmethoden wordt gedaan is openbaar. Dat brengt zeer waarschijnlijk met zich mee dat relevante bevindingen in deze review buiten beeld zijn gebleven.
- ③ Een deel van relevante kennis over effectiviteit van opsporingsmethoden zit in de hoofden van politiemensen, met name rechercheurs. Het “aftappen” van deze kennis is een methode die in de onderzoeken die in onze review geïnccludeerd zijn slechts een enkele keer is gevonden.

- ③ Niet alle studies uit deze review zijn van toepassing voor de Nederlandse context, zoals de studie over de effectiviteit van National Integrated Ballistics Imaging Network (NIBIN) in de VS of de studie naar de rol van data uit mobiele telefoons in China.
- ③ Enkele opsporingsmethoden (met name digitale opsporingsmethoden waaronder OSINT) maken snelle ontwikkelingen door; onderzoek houdt deze ontwikkelingen niet bij. Daarmee worden de resultaten van de uitgevoerde onderzoeken niet langer of verminderd bruikbaar voor politiepraktijk en beleid.
- ③ Voor langlopend opsporingsonderzoek, bijvoorbeeld naar het afpakken van vermogen en/of goederen van daders, is het lastig effect in beeld te brengen omdat het vraagt om een lange looptijd van onderzoek en daarmee samenhangend ook vaak aanzienlijke inzet van onderzoekscapaciteit.
- ③ Door meerdere experts wordt er op gewezen dat er in de gehele strafrechtelijke keten lacunes zijn in de wijze van registreren. Dit vormt een belemmering voor het doen van betrouwbaar onderzoek naar de effectiviteit van opsporingsmethoden waaronder financieel rechercheren.

Aanknopingspunten voor vervolgonderzoek

Mogelijke onderwerpen voor onderzoek

- ③ Inzichten over de effectiviteit van verhoortechnieken zijn uitsluitend afkomstig uit Angelsaksisch onderzoek, in hoeverre rechercheurs in Nederland gebruik maken van deze inzichten is niet bekend.
- ③ Er is geen recent inzicht in effectiviteit van burgeropsporing via sociale media in Nederland; dit geldt eveneens voor het gebruik van informatie van burgers die via andere kanalen bij de politie komt (telefonische meldingen, horen van getuigen). Aangezien veel misdrijven worden opgelost met behulp van informatie burgers; zie Baardewijk, J., van den Brink, G., & Van Os, P. (2009) is het raadzaam om hier (opnieuw) onderzoek naar te verrichten.
- ③ Op het gebied van forensisch bewijs en DNA onderzoek is veel onderzoek beschikbaar waarmee de effectiviteit van deze opsporingsmethoden wordt aangetoond. Het is daarom vooral interessant onderzoek te doen naar de vraag in hoeverre innovaties op dit brede terrein succesvol zijn. Zo is het bijvoorbeeld zinvol te laten onderzoeken in hoeverre verdere ontwikkeling van mobiele DNA technieken gerealiseerd wordt en tot welke resultaten dit leidt.
- ③ Effectiviteit van het gebruik van camerabeelden voor opsporingsdoeleinden is in onze review uitsluitend aangetoond door Angelsaksisch onderzoek. Mede gelet op de investeringen in cameratoezicht verdient het aanbeveling om hier ook in Nederland onderzoek naar te laten verrichten.
- ③ Ten aanzien van het gebruik van ANPR-camera's in Nederland is het zinvol om over enkele jaren herhalingsonderzoek uit te voeren van eerdere WODC onderzoeken om na te gaan of er meer gebruik wordt gemaakt van deze methode en wat de effectiviteit daarvan is.
- ③ Effectiviteit van digitale opsporingsmethoden is een nog vrijwel braakliggend onderzoeksgebied, terwijl deze methoden inmiddels gemeengoed zijn geworden. In de P & W call 2022 is cybercriminaliteit het centrale thema. Het is van belang na te gaan in hoeverre dit onderzoeksvoorstellen oplevert die

betrekking hebben op effectiviteit van digitale opsporingsmethoden en te bepalen welk ander onderzoek op dit gebied wenselijk is.

- ③ Er is weinig onderzoek gevonden naar de effectiviteit van internationale opsporing. Het is een breed terrein waarbij het ook kan gaan over de opsporing van zeer ernstige internationale misdrijven zoals genocide, oorlogsmisdrijven en misdrijven tegen de menselijkheid. Dergelijke opsporingsonderzoeken hebben over het algemeen een zeer lange looptijd en de resultaten worden pas openbaar als het afgerond is. Het is wellicht wel mogelijk onderzoek te doen naar de lessen die uit afgeronde onderzoeken getrokken kunnen worden.
- ③ Over financiële opsporingsmethoden is weinig (actueel) onderzoek gevonden. Wel zijn er dit jaar buiten de onderzoeksperiode twee recente onderzoeken door de algemene Rekenkamer uitgebracht die betrekking hebben op de effectiviteit van opsporing gericht op respectievelijk het afpakken van crimineel vermogen en het witwassen van vermogen. Volgens experts is ook bij financiële opsporingsmethoden veel vernieuwing mogelijk, onder andere op het gebied van crypto valuta en het verdient aanbeveling onderzoek hier op te richten.
- ③ In het recente onderzoek “Slimme(re) opsporing” van Ira Helsloot en collega’s (2022) wordt onder meer geconcludeerd: *“De focus op effectiviteit van de opsporing als de enige maatstaf voor de kwaliteit van de opsporing laat een belangrijk ander beoordelingsaspect van de opsporing buiten beschouwing, namelijk de efficiency van het opsporingsproces.”* In navolging van deze conclusie is van belang om bij onderzoek naar effectiviteit van opsporingmethoden ook onderzoek te doen naar de vergroting van de efficiency en kwaliteit van het opsporingsproces.

Onderzoeksdesign en methoden en technieken

- ③ Ga na in hoeverre in hoeverre resultaten van opsporing beter kunnen worden vastgelegd in registraties van ketenpartners en daarmee meer inzicht kan worden verkregen over de effectiviteit van opsporingsmethoden.
- ③ Maak (meer) gebruik van informatiebronnen die niet of nauwelijks worden gebruikt. Voorbeelden hiervan zijn van rechterlijke uitspraken die worden gepubliceerd op rechtspraak.nl en specifiek voor effectiviteit van financieel rechercheren kan met CJIB-data worden nagegaan of incassoresultaten (hoeveel van het opgelegde bedrag wordt binnen gehaald) worden verbeterd.
- ③ Bepaalde methoden, bijvoorbeeld sommige financiële opsporingsmethoden vergen een lange looptijd, om effecten in beeld te kunnen brengen verdient het aanbeveling langlopend onderzoek in te zetten.

Organisatorische aanknopingspunten

- ③ Deze scoping review is een eerste onderzoek is dat door het ministerie van Veiligheid en Justitie is uitgezet in het kader van de door DGP en V opgestelde Kennisagenda. Het verdient aanbeveling dat bij het uitzetten van verder onderzoek in het kader van deze Kennisagenda rekening wordt gehouden met de resultaten van deze scoping review, met name wat betreft de keuze van onderwerpen voor onderzoek.

- ③ Bij de keuze van onderwerpen voor nieuw onderzoek naar opsporingsmethoden kan ook gebruik worden gemaakt van inzichten uit lopend onderzoek waarbij nog geen publicaties openbaar zijn geworden. Zo zijn er langlopende projecten die met EU geld worden gefinancierd op het gebied van opsporing en waarvan (nog) geen wetenschappelijke publicaties beschikbaar zijn. Een voorbeeld is het project ANITA zie www.anita-project.eu dat betrekking heeft op technologische innovaties die relevant zijn voor opsporing.
- ③ Zorg dat in onderzoek naar opsporing de politie meer wordt betrokken, bijvoorbeeld in de vorm van *embedded research* waarbij onderzoekers en politiemensen samen het onderzoeksteam vormen.
- ③ Indien onderzoek, met name afkomstig van politieonderzoekers, niet (volledig) openbaar kan worden gemaakt is het van belang na te gaan hoe belangrijke lessen toch op andere wijze gedeeld kunnen worden. Bijvoorbeeld door de resultaten van het onderzoek samen te vatten op een zodanige wijze dat deze wel openbaar gemaakt kunnen worden.

DSP-groep BV
Van Diemenstraat 410
1013 CR Amsterdam
+31 (0)20 625 75 37

dsp@dsp-groep.nl
KvK 33176766
www.dsp-groep.nl

DSP-groep is een onafhankelijk bureau voor onderzoek, advies en management, gevestigd aan de IJ-oeveren in Amsterdam. Sinds de oprichting van het bureau in 1984 werken wij veelvuldig in opdracht van de overheid (ministeries, provincies en gemeenten), maar ook voor maatschappelijke organisaties op landelijk, regionaal of lokaal niveau. Het bureau bestaat uit 40 medewerkers en een groot aantal freelancers.

Dienstverlening

Onze inzet is vooral gericht op het ondersteunen van opdrachtgevers bij het aanpakken van complexe beleidsvraagstukken binnen de samenleving. We richten ons daarbij met name op de sociale, ruimtelijke of bestuurlijke kanten van zo'n vraagstuk. In dit kader kunnen we bijvoorbeeld een onderzoek doen, een registratie- of monitorsysteem ontwikkelen, een advies uitbrengen, een beleidsvisie voorbereiden, een plan toetsen of (tijdelijk) het management van een project of organisatie voeren.

Expertise

Onze focus richt zich met name op de sociale, ruimtelijke of bestuurlijke kanten van een vraagstuk. Wij hebben o.a. expertise op het gebied van transitie in het sociaal domein, kwetsbare groepen in de samenleving, openbare orde & veiligheid, wonen, jeugd, sport & cultuur.

Meer weten?

Neem vrijblijvend contact met ons op voor meer informatie of om een afspraak te maken. Bezoek onze website www.dsp-groep.nl voor onze projecten, publicaties en opdrachtgevers.

